

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
"БОЛГАР ШӘҺӘРЕ" МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
СОВЕТЫ

КАРАР

№ 25-9

«13» март 2023 ел

Коррупциячел хокук бозулар кылган өчен Болгар шәһәр Башкарма комитеты муниципаль хезмәткәрләренәң җаваплылыгы турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәнең гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Хезмәт кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» 2008 елның 17 гыйнварындагы 5-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Уставы, «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә коррупциягә каршы тору турындагы законнарны гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Коррупциячел хокук бозулар кылган өчен Болгар шәһәр башкарма комитетының муниципаль хезмәткәрләренәң җаваплылыгы турындагы нигезләмәне (кушымта) расларга.
2. Әлеге карарны Спас муниципаль районының рәсми сайтында (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>) һәм хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүне Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының Болгар шәһәр Башкарма комитетына йөкләргә.

"Болгар шәһәре" муниципаль берәмлеге башлыгы

Ф. В. Мөхәммәтов

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы "Болгар шәһәре" муниципаль берәмлеге Советының 2023 елның 13 мартындагы 25-9 номерлы карарына кушымта

Коррупцион хокук бозулар кылган өчен Болгар шәһәр Башкарма комитеты муниципаль хезмәткәрләренә җаваплылыгы турында нигезләмә

Коррупциячел хокук бозулар кылган өчен Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренә җаваплылыгы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Болгар шәһәр башкарма комитеты муниципаль хезмәткәрләренә карата түләтүләр һәм башка җаваплылык чаралары куллану тәртибен (алга таба шулай ук - "муниципаль хезмәткәрләр") билгели.

I бүлек. Коррупциячел хокук бозулар кылган өчен муниципаль хезмәткәрләргә карата дисциплинар җаваплылык һәм дисциплинар түләтүләр чараларын куллану.

1.1. Дисциплинар жинаять кылган өчен - муниципаль хезмәткәрләренә аңа йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәве яки тиешенчә үтәмәве, шул исәптән чикләүләргә һәм тьюларны, конфликтны кисәтү яки жайга салу турындагы таләпләргә үтәмәве һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәве өчен (алга таба - "дисциплинар жинаять") - вәкил эшкә алучының (эш бирүченең) түбәндәге дисциплинар Жәзаларны кулланырга хокукы бар:

кисәтү;

шелтә;

муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

1.2. Дисциплинар гаепне рөхсәт иткән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер айдан да артык түгел), аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата түләүне саклап калу белән вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштереләргә мөмкин (муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән рәсмиләштерелә).

1.3. Дисциплинар түләтүләргә куллану һәм бетерү тәртибе, әлеге Нигезләмәдә каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

1.4. Тәртип буенча түләтүләр яллаучының (эш бирүче) вәкиле булган жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан жайга салына.

Эшкә алуучының вәкиле (эш бирүче) булып торучы жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфаларын башкаручы затларның дисциплинар түләтүләре рөхсәт ителми.

Жирле үзидарә органнарының структур бүлекчәләре житәкчәләре жирле үзидарә органы житәкчесенә, ул яллаучының (эш бирүченең) вәкиле булып тора, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче үз кул астындагыларны дисциплинар жаваплылыкка тарту турында үтенеч белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.5. Дисциплинар жәзаны куллануга жирле үзидарә органының кадр хезмәткәре (кадрлар хезмәте) яки жирле үзидарә органы житәкчесе, яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан мондый тикшерүне уздыруга вәкаләтле зат (затлар) тарафыннан үткәрелгән хезмәт тикшерүе алдан килергә тиеш.

1.5.1. Хезмәт тикшерүе, әгәр кадрлар эшен алып бару вәкаләтләре әлегә жирле үзидарә органнары арасындагы килешү нигезендә билгеләнгән булса яки мондый вәкаләтләр муниципаль район вәкилләклә органының норматив хокукый акты белән муниципаль районның жирле үзидарә органнарының берсенен кадрлар бүлегенә (кадрлар хезмәтенә) йөкләнгән булса, муниципаль районның башка жирле үзидарә органының кадрлар хезмәткәре (кадрлар хезмәте) тарафыннан үткәрелергә мөмкин, ул муниципаль районның жирле үзидарә органнары системасында бердәнбер (бердәнбер) булып тора.

1.5.2. Тиешле килешүләр белән муниципаль район составына керүче муниципаль берәмлекләренен (жирлекләренен) жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләренә карата муниципаль район жирле үзидарә органнарының кадрлар бүлеге (кадрлар хезмәте) тарафыннан хезмәт тикшерүләре үткәрү вәкаләтләре билгеләнергә мөмкин.

1.5.3. Законнарда һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән очрактарда дисциплинар жинаять кылу факты муниципаль хезмәткәрләренен хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм жирле үзидарә органы мәнфәгатьләре конфликтын жайга салу буенча комиссия каравының предметы булырга мөмкин.

1.6. Хезмәт тикшерүе материалында муниципаль хезмәткәрнен кылган жинаятьнен асылы буенча язма аңлатмасы яки муниципаль хезмәткәрнен мондый язма аңлатма бирүдән баш тартуын күрсәтүче акт булырга тиеш.

Хезмәт тикшерүе материалында муниципаль хезмәткәрләренен дисциплинар жинаять кылу фактын раслаучы (кире кагучы) башка документлар булырга мөмкин.

1.7. Әлегә Нигезләмәнен 1.2 пункттында каралган срокларда дисциплинар жинаять турында материалны карауны тәэмин итү өчен хезмәт тикшерүе вакыты егерме эш көненән артмаска тиеш.

1.8. Дисциплинар жэза жинаять ачыкланганнан соң бер айдан да соңга калмыйча кулланыла, муниципаль хезмэткэрнең авыру сәбәпле булмавы, аның ялда булуы, хезмэт командировкасында булуы вакытын исәпкә алмаганда.

1.9 Дисциплинар жэза жинаять кылынганнан соң алты айдан соңрак, ә ревизия, финанс-хужалык эшчәнлеген тикшерү яки аудитор тикшерүе нәтижеләре буенча ике елдан соң кулланыла алмый (күрсәтелгән срокларга жинаять эше буенча эш вакыты кертелми).

1.10. Һәр дисциплинар гаеп өчен бары тик бер дисциплинар жэза гына кулланылырга мөмкин.

Муниципаль хезмэткэрне бер үк факт буенча жаваплылыкның башка төрләренә (мәсәлән, административ) жәлеп итү факты хокук бозучыны аңа шулай ук дисциплинар түләтүдән дә азат итми.

1.11. Муниципаль хезмэткэргә куела торган дисциплинар жэза төре ул кылган гамәлнең авырлыгына һәм үзе ясаган хәлләргә туры килергә тиеш.

1.12. Дисциплинар түләтү кануннарда билгеләнгән тәртиптә шикаять ителергә мөмкин.

1.13. Әгәр муниципаль хезмэткэрне дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып бер ел дәвамында яңа дисциплинар түләтүгә дучар ителмәсә, ул дисциплинар түләтелмәгән дип санала.

Турыдан - туры житәкче үтенече буенча яки муниципаль хезмэткэрнең үз үтенече буенча, шулай ук жирле үзидарә органы житәкчесе үз инициативасы буенча - муниципаль хезмэткэрләргә коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәгән өчен, шулай ук коррупциягә каршы тору максатларында башка гамәлләр өчен-дисциплинар жэза вакытыннан алда алынырга мөмкин.

1.14. Дисциплинар жэза бирү жирле үзидарә органының хокукый акты белән рәсмиләштерелә. Дисциплинар жэза бирү турында билге муниципаль хезмэткэрнең шәхси эшендә ясала.

Өлеге Нигезләмәнең 1.13 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән срокка дисциплинар жэзаны алу хокукый акт белән рәсмиләштерелми (кәрәк булганда муниципаль хезмэткэрнең шәхси эшендә тиешле билге ясала).

Дисциплинар жэзаны вакытыннан алда алу хокукый акт белән рәсмиләштерелә, моның турында муниципаль хезмэткэрнең шәхси эшендә билге куела.

1.15. Муниципаль хезмэткэрләргә карата дисциплинар жаваплылык чараларын куллануга һәм аларга коррупциягә каршы тору өлкәсендә законнарда каралган хокук бозулар өчен дисциплинар жэзалар салуга китерә торган хокук

бозулар исемлеге:

хезмэт урыныннан яки вәкаләтләреннән файдалану;

ришвәт бирү яки алу;

башкача законсыз файдалану, үз вазыйфаи хәленә карамастан законлы мәнфәгатьләренә, жәмгыятьнең һәм дәүләтнең алу максатында файда рәвешендә акча, хәзинәләрне, башка төрле мөлкәт яисә милек характерындагы, бүтән мөлкәт хокукларын буларак субъекты хокук бозулар өчен, шулай ук өченче затлар яисә законсыз бирү, мондый файда күрсәтелгән субъекту башка затлар.

муниципаль хезмәткәрләргә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар кылуга этәрү максатында мөрәжәгать итү очраклары турында хәбәр итү бурычын үтәмәү;

муниципаль хезмәткәрләргә үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү, әгәр мондый мәгълүматларны тапшыру мәжбүри булса, яисә алдан ук дәрәс булмаган яки тулы булмаган мәгълүмат бирү;

муниципаль хезмәткәрләренең мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәве;

мәнфәгатьләр конфликтны булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәү, аңа буйсынган кешенең шәхси мәнфәгатьләре барлыкка килүе турында билгеле булган кеше тарафыннан, ул мәнфәгатьләр конфликтна китерергә яки китерергә мөмкин;

муниципаль хезмәткәрнең коррупциягә каршы тору өлкәсендәге законнарға каршы килгән законсыз йөкләмәне үтәве;

коррупциягә каршы тору өлкәсендә федераль законнарда муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан кылынган башка хокук бозулар.

2 бүлек. "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1, 15 һәм 27 статьяларында каралган дисциплинар җаваплылык чараларын һәм дисциплинар Җәзаларны муниципаль хезмәткәрләргә карата "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 27.1 статьясында каралган тәртиптә куллану үзенчәлекләре.

2.1. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләренә һәм тыюларны, конфликтны булдырмау яки жайга салу турындагы таләпләренә һәм коррупциягә каршы тору

максатларында федераль законнарда билгелэнгән бурычларны үтәмәүне үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 1.1 пункттында күрсәтелгән дисциплинар жәзалар кулланыла.

2.2. Муниципаль хезмәткәргә дисциплинар жәзалар әлеге нигезләмәнең 2.5 пункттында күрсәтелгән документлар нигезендә хокукый акт рәвешендә рәсмиләштерелгән карар белән муниципаль хезмәткәрнең яллаучы (эш бирүче) вәкиле булган жирле үзидарә органы житәкчәсе тарафыннан салына.

Шул ук вакытта күрсәтелгән хокукый актта дисциплинар жәзаны куллану нигезе буларак "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 27.1 статьясының 1 яки 2 өлеше күрсәтелә. Әлеге статьяның 2 нче өлешенә сылтама әлеге Нигезләмәнең 2.4 пункттында күрсәтелгән хокук бозуларны муниципаль хезмәткәрләр башкарганга ясала, калган очракларда муниципаль хезмәткәрләргә коррупцион хокук бозулар кылганда Федераль законның әлеге статьясының 1 нче өлеше күрсәтелә.

2.3. Нигезләмәнең әлеге бүлегендә каралган дисциплинар Жәзаларны куллану һәм алу шартлары, вакытлары әлеге Нигезләмәнең I бүлегендә күрсәтелгән нигезләмәләргә ярашлы билгеләнә.

2.4. Муниципаль хезмәткәр "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында" 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законның 14.1 һәм 15 статьяларында билгелэнгән очракларда хокук бозулар башкарылганда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәттән эштән чыгарылырга тиеш, шул исәптән:

яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәрнең үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрдә шәхси кызыксыну барлыкка килүе турында белгән муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтына, мәнфәгатьләр конфликтына китерергә яки китерергә мөмкин булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрмәве;

муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре, шулай ук хатынының (тормыш иптәшенең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәү, әгәр мондый мәгълүматны тапшыру мәжбүри булса, яисә дәрәжә булмаган яки тулы булмаган мәгълүматлар тапшыру мәжбүри булса.

2.5. Нигезләмәнең әлеге бүлегендә каралган дисциплиналы түләтүләр яллаучының (эш бирүче) вәкиле булган жирле үзидарә органы житәкчәсе тарафыннан түбәндәгеләр нигезендә кулланыла:

коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау өчен җаваплы (жаваплы) жирле үзидарә органының кадрлар бүлекчәсе (кадрлар хезмәте)

тарафыннан үткәрелгән тикшерү нәтижәләре турында доклад;

тикшерү нәтижәләре турындагы доклад әлеге комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм жирле үзидарә органы мәнфәгатьләре конфликтын жайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;

муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

башка материаллар;

коррупция һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенә коррупциячел хокук бозулар кылу турында доклады, анда аны башкаруның фактик шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозу фактын тану шарты белән генә (ышанычны югалту сәбәпле эштән азат итү рәвешендә жәза кулланудан тыш) язмача аңлатмасы.

2.6. Нигезләмәнең әлеге бүлегендә каралган дисциплинар түләтүләр кулланганда түбәндәгеләр исәпкә алына:

муниципаль хезмәткәрнең кылынган коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, ул кылынган хәлләр;

муниципаль хезмәткәрләргә коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки жайга салу турында башка чикләүләрне һәм тьюларны, таләпләрне үтәү һәм аларның бурычларын үтәү;

муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфай бурычларын үтәү нәтижәләре.

III бүлек. Коррупциячел хокук бозуларга юл куйган муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче жирле үзидарә органнары житәкчеләренә карата дисциплинар жаваплылык чараларын куллану

3.1. Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче, коррупциячел хокук бозуларга юл куйган жирле үзидарә органнары житәкчеләренә дисциплинар жаваплылык чаралары кулланыла һәм аларга әлеге бүлектә күрсәтелгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, әлеге Нигезләмәнең I һәм II бүлекләрендә каралган гомуми кагыйдәләр буенча дисциплинар жәзалар салына.

3.2. Үз вәкаләтләрен контракт нигезендә гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлек башкарма комитеты житәкчәсенә карата, дисциплинар жаваплылыкка тарту турында карарны муниципаль берәмлек башлыгы, эш бирүче (эшкә алучы вәкиле) буларак, үз инициативасы буенча яки муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы инициативасы буенча кабул итә.

3.3. Муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы (башлык, башлык урынбасары, контроль-хисап палатасы рәисе) карары белән билгеләнгән башка

жирле үзидарэ органнары житэкчелеренэ карата аларны дисциплинар жаваплылыкка тарту мәсьәләсе күрсәтелгән жирле үзидарэ вәкиллекле органы тарафыннан хәл ителә. Жәза бирү муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән рәсмиләштерелә.

3.4. Әлеге Нигезләмәнең 3.3 пунктында күрсәтелгән затларны дисциплинар жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау инициативасы белән билгеләнгән тәртиптә килгән һәм жаваплылыкка тартылган затның законсыз гамәлләре турында мәгълүматны үз эченә алган язма гаризалар нигезендә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатлары чыгыш ясый ала.

Аноним характердагы белдерүләр әлеге мәсьәләне карау өчен нигез булып хезмәт итә алмый.

IV бүлек. Коррупциячел хокук бозулар кылган өчен муниципаль хезмәткәрләргә карата башка жаваплылык чараларын куллану

4.1. Муниципаль хезмәткәрләргә карата коррупцион хокук бозулар кылган өчен жинаять, административ һәм гражданлык-хокукый жаваплылык чаралары Россия Федерациясенә жинаять, административ һәм гражданлык законнары таләпләренә ярашлы рәвештә кулланыла.

4.2. Муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләүче вазыйфаи затлар коррупциячел хокук бозуларны кылган өчен дәүләт алдында жаваплылык тотарга мөмкин, ул Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Уставы бозылган очракта, шулай ук күрсәтелгән вазыйфаи затлар тарафыннан жирле үзидарэ органнарына тапшырылган тиешле дәүләт вәкаләтләрен тиешенчә гамәлгә ашырмау очрагында тиешле суд карары нигезендә килә.

4.3. Муниципаль берәмлек башлыгына карата «Россия Федерациясендә жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон нигезендә һәм тәртибендә Татарстан Республикасы "Башлыгы (Раиса)" вазифасыннан азат итү турында Карар кабул ителергә мөмкин.

4.4. Үз вәкаләтләрен контракт нигезендә гамәлгә ашыручы башкарма комитет житәкчесенә карата "Россия Федерациясендә жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында"гы Федераль закон нигезендә һәм тәртибендә контрактны өзү турында Карар кабул ителергә мөмкин.

V бүлек. Жирле үзидарэ органнарының башка жирле үзидарэ органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары белән коррупцион хокук бозуларны кисәтү максатларында муниципаль хезмәткәрләргә карата жаваплылык чараларын куллану мәсьәләләрен хәл иткәндә үзара хезмәттәшлеге.

5.1. Жирле үзидарә органнарының башка жирле үзидарә органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары белән коррупциячел хокук бозуларны кисәтү максатларында муниципаль хезмәткәрләргә карата жаваплылык чараларын куллану мәсьәләләрен хәл иткәндә үзара хезмәттәшлеге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль норматив хокукый актлар, шулай ук күрсәтелгән органнар арасында төзелгән килешүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.